

ЗАКОН ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ 1

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите и начинот на вршење на државната ревизија, како и организацијата и надлежностите на Државниот завод за ревизија.

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Приходи се даноци и други задолжителни плаќања утврдени со закон, приливи кои произлегуваат од сопственост (камата, дивиденда, закупнина и слично), надоместоци за дадени добра или услуги, подароци, донации, субвенции и трансфери;
2. Јавни приходи и други приливи се финансиски средства кои по разни основи се прибираат и наплатуваат за финансирање на јавни расходи;
3. Јавни расходи и други одливи се сите плаќања, одливи и обврски направени за извршување на функцијата или дејноста на субјектот предмет на ревизија;
4. Основен буџет е годишен план на приходи и други приливи и одобрени средства со буџетот за финансирање на основните функции на буџетските корисници;
5. Буџетски корисници се корисници од прва линија од областа на законодавната, извршната и судската власт, фондовите, корисниците на буџетите на општините и корисниците основани со закон на кои им е доверено вршење на јавни овластувања;
6. Единки корисници се корисници од втора линија кои се финансираат преку соодветниот буџетски корисник;
7. Економичност подразбира остварување на некоја функција или дејност со најмали можни трошоци;
8. Ефикасност подразбира најниско можно ниво на трошоци во однос на остварени ефекти;
9. Ефективност подразбира највисоко можно ниво на остварување на програмски ефекти;

10. Законско користење на средства е користење на средствата со кои располага субјектот предмет на ревизија во согласност со законските, подзаконските и интерните акти;

11. Наменско користење на средства е користење на средствата во согласност со намената утврдена во буџетот, односно финансискиот план на субјектот предмет на ревизија;

12. Ревизија на усогласеност/регуларност е постапка на утврдување и оценување на усогласеноста на работењето на субјектот со законите, подзаконските акти и интерните акти;

13. Ревизија на успешноста е процена на економичноста, ефикасноста и ефективноста на работењето и користењето на средствата во дефинирана област на активности или програми;

14. Финансиска ревизија е проверка на точноста и комплетноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи;

15. Ризик претставува можност или веројатност дека ќе се случи некој настан кој негативно ќе влијае врз постигнување на целите;

16. Материјалност претставува процена на сознанието за постоење на некоја појава/информација и веројатност нејзино изоставање или погрешно прикажување да влијае врз корисникот на финансиските извештаи или врз извештајот на ревизијата на успешност и

17. Препораки се предлози за преземање мерки и активности за подобрување на управувањето и работењето на субјектот предмет на ревизија.

II. ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Член 3

- (1) Работите на државната ревизија ги врши Државниот завод за ревизија.
- (2) Државниот завод за ревизија е државен орган на Република Македонија.
- (3) Државниот завод за ревизија има својство на правно лице.
- (4) Државниот завод за ревизија е независен во своето работење.
- (5) Седиштето на Државниот завод за ревизија е во Скопје.

Член 4

- (1) Со Државниот завод за ревизија раководи главен државен ревизор.

(2) Главниот државен ревизор има заменик.

(3) Главниот државен ревизор и заменикот ги избира и разрешува Собранието на Република Македонија.

(4) Мандатот на главниот државен ревизор и неговиот заменик е девет години без право на повторен избор.

(5) Главниот државен ревизор и заменикот даваат заклетва пред Собранието на Република Македонија.

Член 5

(1) Главниот државен ревизор, односно заменикот се избираат по пат на јавен оглас кој се објавува во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Македонија од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик. 2

(2) Главниот државен ревизор, односно заменикот треба да ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да има високо образование од областа на економските или правните науки;
- 3) да има најмалку седум години искуство во областа на економијата или правото;
- 4) поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години: 3
 - ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
 - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво B2 (B2);
- 5) има положено психолошки тест и тест за интегритет; 4
- 6) да не врши друга јавна функција или професија, да не е член во органи на политичка партија, член на управен одбор, надзорен одбор или кој било друг орган кај друг правен субјект и
- 7) да не му е изречена прекршочна санкција, односно казна забрана за вршење на професија, дејност или должност.

Член 6

Мандатот на главниот државен ревизор и на заменикот престанува:

- 1) со истекот на мандатот;
- 2) по свое барање;
- 3) со исполнување на условите за пензија;
- 4) во случај на смрт и
- 5) во случај на разрешување.

Член 7

Главниот државен ревизор и заменикот се разрешуваат кога:

- 1) ќе престанат да ги исполнуваат условите од членот 5 на овој закон и
- 2) не се во можност да ги извршуваат задачите подолго од шест месеци поради болест или други оправдани причини.

Член 8

(1) Главниот државен ревизор го претставува и застапува Државниот завод за ревизија, обезбедува законито и ефикасно вршење на работите и задачите, раководи и ја организира работата на Државниот завод за ревизија.

(2) Главниот државен ревизор го претставува Државниот завод за ревизија пред меѓународните организации на врховните ревизорски институции.

Член 9

Главниот државен ревизор ги има следниве надлежности:

- 1) го предлага буџетот на Државниот завод за ревизија;
- 2) ја донесува годишна програма за работа на Државниот завод за ревизија;
- 3) ги утврдува критериумите за обемот, субјектите и предметот на државната ревизија;
- 4) го пропишува начинот на вршење на државната ревизија;
- 5) ја пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата, како и начинот на издавање и одземање на истата;
- 6) ја донесува програмата за полагање на испит за стекнување на звање овластен државен ревизор;
- 7) ја утврдува висината на трошоците за полагање на испитот за стекнување на звањето овластен државен ревизор согласно со реалните трошоци за спроведување на испит за стекнување на звањето овластен државен ревизор и за издавање на уверение за овластен државен ревизор;
- 8) го пропишува начинот на полагање на испитот за стекнување на звањето овластен државен ревизор;
- 9) ја пропишува формата и содржината на уверението за овластен државен ревизор;
- 10) донесува подзаконски акти за спроведување на овој закон и истите ги објавува во “Службен весник на Република Македонија”;
- 11) донесува акт за организација и работа на Државниот завод за ревизија и акт за систематизација на работните места во Државниот завод за ревизија;
- 12) одлучува за правата и обврските на вработените во Државниот завод за ревизија согласно со закон;
- 13) донесува акт за начинот на водење на дисциплинска постапка за вработените во Државниот завод за ревизија кои немаат статус на административни службеници;
- 14) формира комисии и други работни тела во Државниот завод за ревизија;
- 15) комуницира со медиумите со цел за информирање на јавноста за работата на Државниот завод за ревизија и резултатите од извршените ревизии и
- 16) врши и други работи утврдени со овој закон.

Член 10

(1) Главниот државен ревизор во случај на негово отсуство го заменува неговиот заменик.

(2) Заменикот од ставот (1) на овој член го заменува главниот државен ревизор во случај на негово отсуство заради службено патување, годишен одмор или боледување за работи и работни задачи кои ќе му ги довери главниот државен ревизор, освен за работи и работни задачи коишто се во исклучива надлежност на главниот државен ревизор согласно со закон.

Член 11

Главниот државен ревизор и заменикот не можат да бидат повикани на кривична одговорност или да бидат притворени за изнесени ставови, мислења и препораки во врска со ревизиите.

Член 12

(1) Средствата за работа на Државниот завод за ревизија се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

(2) Средствата за работа на Државниот завод за ревизија ги утврдува Собранието на Република Македонија на предлог на Државниот завод за ревизија.

(3) Буџетот на Државниот завод за ревизија се изготвува во рамките на утврдените годишни лимити согласно со утврдената фискална стратегија и претставува интегрален дел на Буџетот на Република Македонија.

(4) Собранието на Република Македонија посебно го гласа делот наменет за Државниот завод за ревизија во Буџетот на Република Македонија.

Член 13

(1) Платата на главниот државен ревизор и заменикот се утврдува согласно со прописите за плати на именувани и избрани лица.

II-A. ВРАБОТЕНИ ВО ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Член 13-a

5

(1) Вработените во Државниот завод за ревизија имаат статус на административни службеници или помошно-технички лица.

(2) Административните службеници од ставот (1) на овој член може да бидат:
- овластени државни ревизори, односно државни ревизори кои вршат државна

ревизија или
- државни службеници кои вршат административни работи во функција на извршување на надлежностите на Државниот завод за ревизија определени со овој закон.

(3) За прашањата кои се однесуваат на работниот однос на вработените од ставот (2) алинеја 1 на овој член кои не се уредени со овој закон и со колективен договор се применуваат одредбите од Законот за административните службеници и општите прописи за работните односи.

(4) За прашањата кои се однесуваат на работниот однос на вработените од ставот (2) алинеја 2 на овој член се применуваат одредбите од Законот за административните службеници.

(5) Помошно-технички лица се вработените во Државниот завод за ревизија кои вршат работи на одржување, вршење на превоз, како и други помошни и технички работи и за нив се применуваат општите прописи за работни односи.

Член 13-б

6

(1) За овластените државни ревизори, односно државните ревизори се утврдуваат следниве нивоа на работни места и се опишуваат со следниве звања:

1) категорија Б овластени државни ревизори:

- ниво Б1 советник на главниот државен ревизор,
- ниво Б2 помошник на главниот државен ревизор,
- ниво Б3 раководител на ревизија и
- ниво Б4 помошник на раководител на ревизија и

2) категорија В државни ревизори:

- ниво В1 самостоен ревизор,
- ниво В2 виш ревизор,
- ниво В3 ревизор и
- ниво В4 помлад ревизор.

(2) Испитот за стекнување на звањето овластен државен ревизор е единствениот стручен испит кој претставува посебен услов за пополнување на работно место од категоријата Б.

Член 13-в

(1) Платите на овластените државните ревизори, односно државни ревизори се утврдуваат врз основа на коефициенти и тоа:

- ниво Б1 коефициент 3,40,
- ниво Б2 коефициент 3,30,
- ниво Б3 коефициент 3,10,
- ниво Б4 коефициент 3,00,
- ниво В1 коефициент 2,90,

- ниво В2 коефициент 2,70,
- ниво В3 коефициент 2,50 и
- ниво В4 коефициент 2,00. 7

(2) Вредноста на основицата ја утврдува главниот државен ревизор во рамките на утврдениот буџет на Државниот завод за ревизија.

(3) Административните службеници кои не вршат државна ревизија примаат плата согласно со Законот за административните службеници. 8

III. ПОСТАПКА ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ ОВЛАСТЕН ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Член 14

За стекнување на звањето овластен државен ревизор лицето треба да ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да има завршено четиригодишно високо образование VII/1 или студирал според Болоњската декларација и има 240 кредити според европскиот кредит - трансфер систем (ЕКТС) од областа на економските, правните науки, информатичката технологија или друго соодветно образование за вршење ревизија; 9
- 3) да има положен испит за стекнување на звање овластен државен ревизор или да има уверение за овластен државен ревизор и
- 4) да даде изјава дека во работењето ќе ги применува правилата утврдени со Кодексот на етика на ИНТОСАИ.

Член 15

(1) Испит за стекнување на звање овластен државен ревизор може да полага лице кое има најмалку пет години работно искуство на сметководствени или финансиски работи, односно три години работно искуство на работи на ревизија или контрола.

(2) Времето поминато на практика заради стручно оспособување во Државниот завод за ревизија и во друштва за ревизија, во однос на условите за полагање на испитот се смета како време поминато на работа во тие институции. 10

Член 16

11

(1) Стручен испит потребен за добивање на звање овластен државен ревизор (во натамошниот текст: стручен испит) можат да полагаат лица кои ги исполнуваат условите од членот 14 од овој закон.

- (2) Стручниот испит се состои од два дела, и тоа:
- 1) прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
 - 2) втор дел (практичен пример), со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(3) Првиот дел од стручниот испит се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(4) Првиот дел од стручниот испит се полага по предметите:

- 1) методологија на ревизијата;
- 2) примена на меѓународни сметководствени стандарди;
- 3) основи на информации системи и технологија;
- 4) кодекс на етика на државните ревизори и
- 5) уставно уредување на Република Македонија и регулатива (државна ревизија, организација на државна управа, административни службеници, исплата на плати, работни односи, јавни набавки, облигациони односи, даночен систем, сметководство за буџетите и буџетските корисници и за јавните претпријатија).

(5) Вториот дел на стручниот испит се состои од:

- 1) практичен пример;
- 2) прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример и/или
- 3) задачи кои треба кандидатот да ги реши врз основа на анализата на практичниот пример.

(6) Државниот завод за ревизија ја утврдува и објавува на веб страницата деталната содржина на секој од предметите од првиот дел од стручниот испит согласно со ставот (4) на овој член.

(7) Главниот државен ревизор пропишува по кои предмети од првиот дел од стручниот испит се полага втор дел согласно со ставот (5) на овој член.

Член 17

12

(1) Стручниот испит се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на стручниот испит по предметите од членот 16 од овој закон ја донесува главниот државен ревизор.

Член 17-а 13

(1) Обуката за предметите од наставната програма ја спроведуваат едукатори ангажирани од Државниот завод за ревизија. Едукатор може да биде лице кое има универзитетско образование и работно искуство од десет години од соодветната област за која ќе држи предавања. Во спроведувањето на обуката може да учествуваат и признати стручњаци од праксата од земјата и од странство.

(2) Базите на прашања и/или задачи за стручниот испит ги подготвуваат едукаторите од ставот (1) на овој член.

(3) Прашањата за стручниот испит ги верификува Комисија за спроведување на стручниот испит (во натамошниот текст: Комисијата), формирана од:
1) две лица овластени од министерот за финансии и
2) три лица овластени од главниот државен ревизор.

(4) Начинот на формирање и работењето на Комисијата од ставот (3) на овој член поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(5) Комисијата од ставот (3) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базата на прашања од членот 17-љ став (6) од овој закон најмалку еднаш годишно.

(6) При ревизијата Комисијата особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, бројот на кандидати кои го одговориле, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базата на прашања.

(7) Врз основа на извршената ревизија на базата на прашања, Комисијата одлучува прашањата да бидат изменети или целосно отстранети од базата на прашања.

(8) Едукаторите и членовите на Комисијата од ставовите (1) и (3) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува главниот државен ревизор.

(9) Износот на паричниот надоместок од ставот (8) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања, како и сложеноста на материјата.

(10) Годишниот износ на паричен надоместок од ставот (8) на овој член не го надминува износот на две просечни плати исплатени во Република Македонија во претходната година објавена од Државниот завод за статистика.

Член 17-б 14

Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Државниот завод за ревизија, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија избрано од Комисијата.

Член 17-в 15

(1) Обуката и стручниот испит се спроведуваат врз основа на констатирана потреба од страна на Државниот завод за ревизија, но најмалку еднаш годишно.

(2) Државниот завод за ревизија со оглас во дневен печат и на својата веб страница ги известува заинтересираните кандидати за времето и местото на одржување на обуката, односно стручниот испит.

(3) Доколку не се пријават повеќе од пет кандидати Државниот завод за ревизија може да не ја спроведе обуката, односно испитот.

Член 17-г 16

Постапката за спроведување на испитите по предметите од членот 16 став (4) од овој закон поблиску ја пропишува главниот државен ревизор.

Член 17-д 17

Стручниот испит се полага по завршување на обуката за секој предмет одделно.

Член 17-ѓ 18

(1) Барањето за полагање на стручниот испит кандидатот го поднесува до Државниот завод за ревизија.

(2) Со барањето за полагање на стручниот испит кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит пропишани со овој закон.

Член 17-е 19

(1) Државниот завод за ревизија со решение утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на стручниот испит.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на стручниот испит може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 17-ж 20

(1) Кандидатот на кој му е одобрено барањето за полагање на стручниот испит, преку електронска пошта се известува за времето и местото за полагање на стручниот испит, најдоцна во рок од осум дена пред полагањето на стручниот испит.

(2) На кандидатот мора да му се овозможи да го полага стручниот испит во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на стручниот испит.

(3) Кандидатот е должен во рок од пет дена од добивањето на известувањето од ставот (1) на овој член, преку електронска пошта да го пријави учеството на стручниот испит.

Член 17-з 21

(1) Стручниот испит се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Датумот и времето на полагањето на стручен испит се објавуваат на веб страницата на Државниот завод за ревизија најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на стручниот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Државниот завод за ревизија, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Државниот завод за ревизија.

(4) Правното лице кое го спроведува испитот треба да ги исполнува просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот, кои услови поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(5) Во просторијата за полагање на стручниот испит за време на полагање на испитот се присутни двајца овластени претставници од Државниот завод за ревизија, членовите на Комисија од членот 17-а став (3) од овој закон, еден претставник од Министерството за финансии, еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Македонија и еден информатичар предложен од Министерството за информатичко општество и администрација.

Член 17-s 22

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит, овластениот претставник од Државниот завод за ревизија го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта или патна исправа.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од стручниот испит не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од стручниот испит му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кој во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот, калкулатор и пенкало.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од стручниот испит не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од членот 17-з став (5) од овој закон, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записникот за полагање на испитот.

(9) Лицата од членот 17-з став (5) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага стручниот испит, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 17-и 23

(1) Ако во текот на обуката и полагањето на стручниот испит настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да присуствува односно полага (болест, породилно отсуство, школување во странство и слично), обуката и стручниот испит се одлагаат за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на стручниот испит донесува главниот државен ревизор по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на стручниот испит, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на стручниот испит за овластен државен ревизор во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека стручниот испит не го положил.

(4) Против решението на главниот државен ревизор од ставот (2) на овој член кандидатот може да поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во случајот од ставот (2) на овој член кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 17-j 24

(1) Стручниот испит започнува со полагање на првиот дел.

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку 15 дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот поблиску го пропишува главниот државен ревизор.

Член 17-к 25

(1) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 16 став (4) од овој закон со пет опции за заокружување од кои една е точна, две се слични и две не се точни.

(2) Кандидатот мора да ги положи сите испити од првиот дел во најмногу три последователни сесии.

(3) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 17-л 26

(1) Бројот на прашањата и/или задачите и начинот на полагање на вториот дел од стручниот испит поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(2) Кандидатот мора вториот дел да го положи во две последователни сесии по завршувањето на теоретскиот дел.

(3) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од стручниот испит согласно со ставот (2) на овој член истиот ќе се смета дека стручниот испит не го положил.

Член 17-љ 27

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на практичен пример од областа на предметот и одговарање на прашања и/или решавање на задачи кои кандидатот треба да ги одговори, односно реши врз основа на практичниот пример во вид на електронско софтверско решение. Задачите кои се составен дел на вториот дел од стручниот испит се решаваат писмено на хартија.

(4) Начинот на бодирањето на прашањата од вториот дел на стручниот испит поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на стручниот испит и нивните одговори, практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичниот пример и нивните одговори, како и задачите и нивните решенија, доколку се во електронска форма, се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 500 прашања од областа на предметите од членот 16 став (4) од овој закон

за потребите на првиот дел од испитот од кои 50% прашања се од стручната литература, како и јавно достапна база од најмалку 50 практични примери, прашања и задачи за потребите на вториот дел од стручниот испит.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од стручниот испит и прописите за вториот дел од стручниот испит.

(8) Резултатите од полагањето на првиот дел од стручниот испит за овластен државен ревизор му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот веднаш по неговото завршување.

(9) Резултатите од полагањето на вториот дел од стручниот испит му се достапни на кандидатот најдоцна во рок од пет дена од денот на полагањето.

(10) Кандидатот кој не го положил вториот дел од стручниот испит, како и кандидатот кој смета дека одговорите не му се соодветно бодирани, во рок од три дена може да изврши увид во својот испит и да испрати писмена забелешка до Државниот завод за ревизија.

(11) Доставените писмени забелешки ги разгледува Комисијата од членот 17-а став (3) од овој закон најдоцна во рок од седум дена од денот на приемот на забелешките и може да направи корекција на бројот на освоени бодови доколку утврди дека е настаната грешка при бодирањето.

(12) По истекот на рокот за разгледување на забелешките Државниот завод за ревизија на својата веб страница објавува официјална листа на кандидати кои го положиле испитот.

(13) Државниот завод за ревизија го воспоставува единствениот електронски систем за полагање на испитот за овластен државен ревизор.

Член 17-м 28

(1) На денот на полагањето на стручниот испит претставникот на Државниот завод за ревизија му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 17-љ од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за стручниот испит, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 17-љ став (5) од овој закон, од базите од членот 17-љ став (6) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од стручниот испит содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставникот на Државниот завод за ревизија дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на стручниот испит не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно практичен пример и прашања и/или задачи за вториот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Член 17-н 29

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од стручниот испит, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 17-љ од овој закон полагањето на испитот се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член испитот се презакажува за друг термин.

Член 17-њ 30

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути за секој од предметите наведени во членот 16 став (4) од овој закон.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 17-о 31

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата и/или решавање на задачите од практичниот пример изнесува 120 минути за секој од предметите наведени во членот 16 став (4) од овој закон.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 17-п 32

(1) На кандидатите кои го положиле стручниот испит им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршување на стручниот испит.

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува главниот државен ревизор.

Член 17-р 33

На барање на кандидатот Државниот завод за ревизија му овозможува непосреден увид во тестот.

Член 17-с 34

(1) Тестовите, прашањата и задачите се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(2) Материјалите од одржаните стручни испити, особено хартиените верзии од тестовите и задачите за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и задачите, како и снимките од одржаните стручни испити се чуваат во Државниот завод за ревизија.

(3) Главниот државен ревизор формира Комисија за ревизија на одржаните стручни испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (2) на овој член. Во Комисијата за ревизија, покрај другите членови, задолжително членуваат и две лица определени од Министерството за финансии.

(4) Комисијата за ревизија се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку една сесија одржана во тековната година.

(5) Комисијата за ревизија има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на стручните испити одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на Комисијата за ревизија, но не порано од денот на примена на овој закон.

(6) Доколку Комисијата за ревизија утврди нерегуларности во спроведувањето на стручниот испитот за овластен државен ревизор од страна на поединци во смисла на членот 17-с став (5) од овој закон, предлага одземање на уверението од членот 17-п од овој закон.

(7) Главниот државен ревизор донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата за ревизија во рок од три дена од приемот на предлогот.

(8) Против решението од ставот (7) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 17-т 35

(1) За обуката и за полагање на стручниот испит кандидатот плаќа надоместок.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ја определува главниот државен ревизор врз основа на реално направените трошоци за обука и полагање на стручниот испит, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел од стручниот испит, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(3) Надоместокот од ставот (1) на овој член се уплатува на сметката на Државниот завод за ревизија.

(4) Ако надоместокот не се уплати на соодветна сметка на Државниот завод за ревизија најдоцна 15 дена пред денот определен за почеток на испитот, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на стручниот испит.

(5) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на надоместокот не го полага стручниот испит, уплатените средства се враќаат согласно со закон.

IV. ВРШЕЊЕ НА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Член 18

(1) Државната ревизија се врши согласно со ревизорски стандарди на Меѓународната организација на врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) и правилата утврдени со Кодексот на етика на ИНТОСАИ, кои ги објавува министерот за финансии во "Службен весник на Република Македонија".

(2) Државниот завод за ревизија врши ревизија на регуларност и ревизија на успешност.

Член 19

Државната ревизија, во смисла на овој закон, опфаќа:

- 1) испитување на документите, исправите и извештаите, сметководствените и финансиските постапки, електронските податоци и информационите системи и други евиденции од аспект на тоа дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската состојба и резултатот на финансиските активности во согласност со прифатените сметководствени начела и сметководствени стандарди;
- 2) испитување и оценка на извештаите на извршената интерна контрола и јавна внатрешна финансиска контрола, испитување и оценка на системот на финансиски менаџмент и контрола;
- 3) испитување на финансиските трансакции кои претставуваат јавни приходи и јавни расходи во смисла на законско и наменско користење на средства;
- 4) давање оценка за користење на средствата од аспект на постигнатата економичност, ефикасност и ефективност и
- 5) давање оценка за преземените мерки од страна на субјектите предмет на ревизија, во врска со утврдените состојби и дадените препораки содржани во конечниот ревизорски извештај.

Член 20

(1) Овластениот државен ревизор и државниот ревизор се должни државната ревизија да ја вршат согласно со членот 18 став (1) од овој закон.

(2) Овластениот државен ревизор е стручно лице кое поседува уверение за овластен државен ревизор и ги исполнува другите услови пропишани со овој закон.

(3) Овластениот државен ревизор ја врши ревизијата тимски, во екипи составени од државни ревизори. Во случај на спреченост на некој од државните ревизори, задолжително во екипата се определува негова замена.

(4) Државниот ревизор е стручно лице вработено во Државниот завод за ревизија, кое непосредно ги извршува задачите наведени во членот 19 од овој закон, ги исполнува условите од членот 14 точки 1, 2 и 4 на овој закон и извршува работи на ревизија под надзор на овластен државен ревизор.

(5) Овластениот државен ревизор и државниот ревизор имаат легитимација со која се докажува нивното службено својство и при вршење на ревизијата се должни да ја покажат.

(6) Овластениот државен ревизор и државниот ревизор не смеат да бидат членови во органи на политичка партија, како и членови на управен одбор, надзорен одбор или кој било друг орган кај друг субјект.

Член 21

Овластениот државен ревизор и државниот ревизор не смеат да вршат ревизија доколку:

- 1) претходно биле во работен однос или биле законски застапници на субјектот на ревизијата најмалку пет години пред вршењето на ревизијата;
- 2) учествувале во водењето на деловните книги или ја изработиле годишната пресметка и финансиските извештаи на субјектот на ревизија најмалку пет години пред извршување на ревизијата;
- 3) се брачни другари или се во вонбрачна заедница, крвни сродници во права линија до трет степен на сродство со сопственикот или законскиот застапник на субјектот на ревизијата и
- 4) се основачи, акционери или содружници во субјектот на ревизијата.

Член 22

(1) Државната ревизија се врши на Собранието на Република Македонија, Претседателот на Република Македонија, Буџетот на Република Македонија и буџетите на општините, буџетските корисници, единките корисници, јавните претпријатија, трговските друштва во кои државата е доминантен акционер, агенциите и другите институции основани со закон, другите институции финансирани со јавни средства, Народната банка на Република Македонија, политичките партии финансирани со средства од Буџетот, на корисници на средства од Европската унија (освен на системот за имплементација, раководење и контрола на инструментот за претпристапна помош во Република Македонија) и на корисници на средства од други меѓународни институции (во натамошниот текст: субјект на ревизија).

(2) Државната ревизија по потреба се врши и кај субјекти кои не се опфатени со ставот (1) на овој член, а кои се поврзани со субјектите предмет на ревизија, имаат

економски, финансиски или друг вид интерес и кои користат средства кои претставуваат јавни расходи.

Член 23

(1) Државната ревизија задолжително еднаш годишно се врши на Буџетот на Република Македонија и на буџетите на фондовите, а на другите субјекти на ревизија од членот 22 на овој закон се врши во рокови утврдени со годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија.

(2) Државниот завод за ревизија ја доставува годишната програма за работа до Собранието на Република Македонија најдоцна до декември тековната година за наредната година, заради информирање.

Член 24

(1) Државниот завод за ревизија може, пред да пристапи кон извршување на ревизијата, да побара од субјектот на ревизија да ги обезбеди сите информации кои се потребни за вршење на ревизијата вклучувајќи документи, податоци или други информации кои се неопходни за планирањето и извршувањето на ревизијата.

(2) Субјектот на ревизија е должен да ги обезбеди бараните информации од ставот (1) на овој член во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето.

Член 25

(1) При вршење на државната ревизија овластениот државен ревизор и државниот ревизор имаат слободен пристап во службените простории и имотот на субјектот на ревизија, право на увид во книгите, обрасците и другата документација, електронските податоци и информационите системи, како и право да бараат објаснувања од претставниците на субјектот на ревизија за сите прашања кои се од значење за вршење на ревизијата.

(2) Законскиот застапник на субјектот на ревизија е должен на овластениот државен ревизор и државниот ревизор да му ја стави на располагање и да му обезбеди копии од потребната документација, исправите, извештаите и други евиденции и да му даде други информации неопходни за спроведување на државната ревизија.

(3) Субјектот на ревизија не смее да го ограничи обемот на испитувањата или да оневозможи примена на одредени ревизорски постапки. Државниот завод за ревизија е должен на соодветен начин тоа да го истакне во извештајот, во согласност со стандардите на ревизијата и веднаш да го извести надлежниот орган кој врши надзор над субјектот.

Член 26

(1) Документите кои имаат ознака на класифицирана информација, законскиот застапник на субјектот на ревизија е должен на овластениот државен ревизор,

односно на државниот ревизор да ги стави на располагање на начин утврден со закон.

(2) Овластениот државен ревизор и државниот ревизор се должни со класифицираните информации да постапуваат во согласност со одредбите од Законот за класифицирани информации.

(3) Овластениот државен ревизор и државниот ревизор не смеат да ги користат сознанијата до кои дошле при вршењето на државната ревизија за стекнување на имотна или друга корист за себе или друг субјект.

(4) Одредбите од ставовите (2) и (3) на овој член се однесуваат и за стручните лица кои се ангажирани надвор од Државниот завод за ревизија.

Член 27

Државниот завод за ревизија при вршење на ревизијата може да ангажира стручни лица и експерти од областа на ревизијата.

Член 28

Овластениот државен ревизор и државниот ревизор не можат да бидат повикани на одговорност за даденото мислење во врска со извршувањето на службените овластувања.

Член 29

За податоците и сознанијата до кои доаѓа овластениот државен ревизор, односно државниот ревизор при вршењето на државната ревизија, а кои се од посебен интерес за Република Македонија и претставуваат класифицирани информации, овластениот државен ревизор изготвува посебен ревизорски извештај согласно со Законот за класифицирани информации.

V. ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА КОНЕЧЕН РЕВИЗОРСКИ ИЗВЕШТАЈ

Член 30

(1) По извршената ревизија овластениот државен ревизор изготвува нацрт-ревизорски извештај кој се доставува до законскиот застапник на субјектот на ревизија и до лицето кое било одговорно на субјектот на ревизија во периодот за кој е вршена ревизијата.

(2) Во рок од 30 дена од денот на приемот на нацрт-извештајот, лицата од ставот (1) на овој член можат да поднесат забелешки до Државниот завод за ревизија.

(3) По истекот на рокот од ставот (2) на овој член овластениот државен ревизор изготвува конечен ревизорски извештај.

(4) Извештаите од ставовите (1) и (3) на овој член задолжително треба да бидат потпишани од најмалку еден овластен државен ревизор и двајца државни ревизори ревизори. 36

Член 31

(1) Главниот државен ревизор е должен извештаите од членот 30 на овој закон да ги достави до законскиот застапник на субјектот на ревизија, до лицето кое било одговорно на субјектот на ревизија во периодот за кој е вршена ревизијата и до органите надлежни за надзор и контрола на работењето на субјектот кај кој е извршена ревизијата.

(2) Главниот државен ревизор на интернет (веб) страницата на Државниот завод за ревизија ги објавува конечните ревизорски извештаи и забелешките поднесени од лицата од членот 30 став (1) на овој закон.

Член 32

Законскиот застапник на субјектот на ревизија е должен да го извести Државниот завод за ревизија и органот надлежен за надзор и контрола за преземените мерки во врска со наодите и препораките во ревизорските извештаи, во рок од 90 дена од приемот на конечниот извештај.

VI. ИЗВЕШТАИ

Член 33

(1) Државниот завод за ревизија изготвува годишен извештај за извршените ревизии и за работата на Државниот завод за ревизија.

(2) Државниот завод за ревизија до Собранието на Република Македонија го доставува на разгледување извештајот од ставот (1) на овој член најдоцна до 30 јуни во тековната година за претходната година.

(3) Собранието на Република Македонија го разгледува извештајот од ставот (1) на овој член и по истиот усвојува заклучоци.

(4) Конечните ревизорски извештаи од членот 30 став (3) на овој закон се доставуваат до Собранието на Република Македонија.

Член 34

Државниот завод за ревизија по истекот на секоја фискална година, а пред усвојувањето на завршната сметка на Буџетот на Република Македонија, изготвува ревизорски извештај за Буџетот на Република Македонија и го доставува до Собранието на Република Македонија.

VII. СОРАБОТКА

Член 35

Доколку овластениот државен ревизор при ревизија оцени дека субјектот на ревизија сторил прекршок или кривично дело е должен веднаш да ги извести надлежните органи.

Член 36

Субјектите кои водат административни евиденции, регистри и бази на податоци и носителите на платниот промет се должни податоците за субјектите кои се предмет на државна ревизија на овластениот државен ревизор да му ги достават на начин утврден со закон.

Член 37

Државниот завод за ревизија соработува со меѓународните организации на врховните ревизорски институции и со врховни ревизорски институции на други земји во извршување на државната ревизија.

VIII. РЕВИЗИЈА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Член 38

(1) Ревизија на работењето на Државниот завод за ревизија врши друштво за ревизија, кое има дозвола за работа за вршење на работи на ревизија согласно со Законот за ревизија.

(2) Изборот на друштвото за ревизија го врши Собранието на Република Македонија врз основа на претходно спроведена постапка согласно со Законот за јавните набавки.

(3) Надоместокот за извршената ревизија паѓа на товар на Собранието на Република Македонија.

(4) Друштвото за ревизија има пристап до целокупната сметководствена евиденција на Државниот завод за ревизија.

(5) Извештајот од извршената ревизија се доставува до Собранието на Република Македонија и до Државниот завод за ревизија најдоцна до 30 јуни тековната година.

(6) Собранието на Република Македонија го разгледува извештајот од извршената ревизија на друштвото за ревизија заедно со извештајот од членот 33 став (1) на овој закон.

IX. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 39

(1) Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице - субјектот на ревизија, ако:

- 1) не ја стави на располагање на овластениот државен ревизор, односно државниот ревизор потребната документација, исправи, извештаи и други информации заради вршење на државната ревизија (член 25 став (2)) и
- 2) субјектот на ревизија на ревизорот му го ограничи обемот на испитувањата или ќе му оневозможи примена на одредени ревизорски постапки (член 25 став (3)).

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице на субјектот на ревизија.

Член 39-а 37

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 17-б од овој закон, доколку не го снима, не го емитира во живо на веб страницата на Државниот завод за ревизија и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата на Државниот завод за ревизија согласно со членот 17-з став (3) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 17-с ставови (5) и (6) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот претставник од членот 17-з став (5) од овој закон, доколку постапи спротивно на членот 17-с став (9) од овој закон.

Член 39-б 38

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на главниот државен ревизор ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 17-с став (7) од овој закон.

Член 40

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице - овластен државен ревизор, односно државен ревизор, ако државната ревизија не ја врши согласно со членот 20 став (2) од овој закон.

Член 41

Пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд, на сторителот на прекршокот ќе му се понуди порамнување согласно со Законот за прекршоците.

Х. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 42

(1) Главниот државен ревизор, во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе прописите предвидени со овој закон.

(2) До донесување на прописите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат постојните прописи.

Член 43

Главниот државен ревизор избран пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да ја извршува функцијата до истекот на мандатот за кој е избран.

Член 44

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за државната ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 65/97, 70/2001, 31/2003, 19/2004, 73/2004, 70/2006 и 133/2007).

Член 45

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.